

Evner kom til at udrette for Fædrelandet og ham selv, hvad de havde forjættet.

Dog, det var ikke Meningen at ville fornye Deres bittre Tanker. Hensigten var kun at sige Dem, at den modtagne hjertelige Hilsen fra *Hans Egede Schucks* Søster har glædet mig oprigtigt og at jeg ved Deres Brev har faaet ligesom en Luftning fra gamle Tider, saa uendelig meget lykkeligere og frejdigere end de nye.

Deres ærbødige Bille.

Kbhvn. 19. Octbr. 1868.

Var Generalmajor, Friherre Alf Nicolai von Alfson dansk eller norsk?

Af **E. A. Thomle.**

Det har hidtil i Almindelighed været anseet som sikkert (jfr. Brickas Biografiske Lexikon, I S. 180, C. J. Anker, Norske Generalpersoner, S. 289 ff. m. m.) at den østerigske Generalmajor, Friherre Alf Nicolai (Adolph Nicolaus¹⁾) von Alfson, der for sine Fortjenester under Syvaarskrigen erholdt Maria Theresia Ordenen og i 1777 blev optaget i Friherrestanden, var en Søn af fattige Bondefolk i Grue Prestgjeld i Solør og at han saaledes var en indfødt norsk Mand. Hvorvidt denne Antagelse har havt nogen Hjemmel eller om den blot er grundet paa Tradition og Hypothese, ser jeg mig ikke istand til at afgjøre. Men at man har havt al mulig Grund til at anse General Alfson for at være af norsk Slægt, viser det Brev, som Friherrens egen Datter i 1822 sendte Overkrigscommissær, Grosserer Otto Collett i Kristiania netop for at faa Rede paa sin Faders norske Familie. I de af Oberstløit. H. J. Barstad først i Morgenbladet for 6 Januar 1901 og senere i dette Tidsskrifts 5 R. IV. S. 178 ff. meddelte nye

¹⁾ Da Datteren kalder ham Adolph Nicolaus, har han vel selv i Tyskland brugt disse Navne.

Oplysninger om Alfson omtaler han ogsaa en Artikel i Ill. Nyhedsblad for 13 Aug. 1860 af nu afd. Rigsarkivar H. J. Huitfeldt-Kaas. De Oplysninger, som her meddeles af Huitfeldt-Kaas selv, indskrænker sig kun til nogle faa Noter. Men Artikkelens øvrige Indhold bestaar derimod af et Aktstykke, der, som Huitfeldt ogsaa opgiver, findes blandt Bernt Moes personalhist. Samlinger i det norske Rigsarkiv. Aktstykket indeholder en Oversættelse af et Brev, skrevet fra Gørtz den 17 Oktober 1822 af Friherre von Alfsons eneste gjenlevende Datter Mad^{me} Carolina Amalie Mantz von Mariensée, født Friherreinde von Alfson, for at faa Rede paa Faderens Slægt i Norge, og derhos et Uddrag af det Svar, som Grosserer Collett igjen under 18 Novbr. s. A. tilstillede hende. Og da Brevet ikke alene vidner om Datterens Kjærlighed til Faderens Land og Slægt, men ogsaa giver gode Udgangspunkter for en Opklaring af Faderens Slægtskabsforhold, anser jeg det for ret hensigtsmæssigt at aftrykke Aktstykket i sin Helhed. I Moes Samlinger findes ogsaa den af Huitfeldt-Kaas i Ill. Nyhedsblad meddelte Blyantstegning af Alfson med hans Vaaben. Billedet er tegnet af Tegnælærer David Arnesen i Kristiania formodentlig efter det af Moe nedenfor omtalte Billede. Aktstykket lyder som følger:

Grätz i Steyermark 17 Okt. 1822.

„Deres Velbaarenhed!

Tilskyndet af et herværende agtet Handelshuus tager jeg mig den Frihed, som Ubekjendt, at tilskrive Deres Velbaarenhed, og derhos at vove en Bøn til Dem, hvis Opfyldelse alene maatte være afhængig af Deres velvilligste og menneskekjærlige Bistand og Bestræbelse, hvorpaa jeg troer ikke uden Haab at torde gjøre Regning. Jeg er Datter af den i Christiania fødte og i Keyserlig-Kongelig Østerigsk Tjeneste som General-Feltvagtmester og commanderende Artilleri-Chef i Olmütz i Mähren den 16 Decbr. 1779 afdøde Adolph Nicolaus von Alfson, Ridder af Maria Theresia-Orden og østerigsk Baron. Allerede for lang Tid tilbage har det været mit hjerteligste Ønske at blive bekjendt med mine i Norge eller umiddelbar i Christiania værende kjære Slægtinge. Jeg har i denne Henseende gjort mange Forsøg, men altid forgjæves, og endog min sidste Skrivelse af 17 Mai 1816 til Professor ved det Kongl. Frederiks Universitet i Christiania, Hersleb, blev

uden al Virkning, da jeg aldrig har erholdt noget Svar derpaa. Jeg ser mig derfor sat i den Nødvendighed, da det er mig uendelig magtpaaliggende før min Bortgang fra Verden at lære at kjende idetmindste nogle af mine dersteds værende Slægtninge, fordi jeg er Moder til 3 Sønner, som staa dels i østerigsk militair Tjeneste, dels i civil Tjeneste, og som dog ogsaa gjerne ønskede at vide noget om disse deres Slægtninge — endnu engang at gjøre dette Forsøg, og at anmode Deres Velbaarenhed om den Velvillighed, at ville indhente Underretning og derefter velvillig forunde mig Meddelelse, om der af min Faders Familie eller af Familien Colbjørnsen — af hvilken sidste en Søstersøn af min Fader endnu i Aaret 1777 levede paa sine Eendomme i Solør — endnu existere Efterkommere i Christiania eller Solør og hvilke For- og Tilnavne, Karakter eller Titler, samt Opholdssted disse Descendenter have. Min salig Fader havde, foruden andre Sødskende, en Søster, som var gift med en Herr Colbjørnsen. Denne Søster havde en Datter, ved Navn Friderika Lovise, som var gift med Overhofrets Advokat i Norge, Herr Michael Germann, som endnu i Aaret 1777 levede i Christiania. Da jeg, som den eneste gjenlevende af mine Sødskende, blot var et Barn, da saavel min Fader, som min Moder døde, saa kunde jeg dengang endnu ikke interessere mig for Familie-Forholdene og Existentsen af disse saa langt fraværende kjære Slægtninge, men siden efter erholden modnere Fornuft var det altid mit inderligste Ønske og min høieste Bestræbelse at gjøre dette og at bringe mig i Erindring hos, og give mig tilkjende for disse Slægtninge, hvilke jeg kun for en Deel kunde have Kundskab om af min Faders efterladte Papirer, men desværre lykkedes mig aldrig dette Forehavende, og jeg var herover trøstesløs. Den mig saa almindelig anpriste Humanitet og Velvillie hos den respektable Handelsstand i Christiania indgjød mig den Fortrøstning, at jeg vist ikke forgjæves vilde henvende mig til Deres Velbaarenhed med denne min omtalte Anmodning, da jeg ved at læse Deres ærede Navn i den almindelige Fortegnelse over den europæiske Handelsstand, ifølge en behagelig fornummet Anelse, især vovede at udvælge Dem hertil. Jeg indestaaar paa det Høitideligste, med megen Taknemmelighed at erstatte Dem de for mig i dette Tilfælde i Udlæg for Postporto havte og endnu havende Omkostninger, og at godtgjøre Dem disse ved gode honorerede Vexler herfra, trukne paa Wien eller Hamburg. Jeg gjentager saaledes endnu engang min før omhandlede Anmodning om at indhænte Kundskab om En eller, om muligt, Flere af disse Familier: Alfson, Colbjørnsen og Germann, og velvilligst at meddele mig den indhæntede Underretning under min underneden hosføiede Adresse. Tusindfold Tak vilde baade jeg og mine Sønner yde Dem for denne Tjeneste, og inderlige

Bønner ville vi opsende til Skaberen om Velsignelse for alle Deres Fremtids Idrætter, og isærdeleshed vil det være min behageligste Pligt, saalænge jeg lever, med den mest udmærkede Høiagtelse at være

Deres Velbaarenheds hengivneste Tjenerinde
Caroline Amalie Mantz von Mariensée,
født Friherreinde von Alfson.

Min Adrøsse ville De behage at skrive saaledes:

A. Madame

Madame Caroline Amalie Mantz, Noble de Mariensée née Baronne d'Alfson a Gratz en Styrie Par Vienne.*

Ovenstaaende er en Afskrift af en Oversættelse af et Brev fra Friherreinde von Alfson til Overkrigscommissair og Ridder Collett i Christiania, hvilken under 18 Novbr. 1822 gjensvarede:

1. at han alene havde kunnet opspørge en eneste Person af de omskrevne Slægtninge, og at denne hed Jomfru Karen German, Datter af Overhofrets-Prokurator German. Hun havde meddelt ham følgende Oplysninger:
2. Adolph Nicolai Alfson havde en eneste Søster ved Navn Fredriche Lovise Alfson, gift med Capt. Arne Colbjørnsen, hvilke efterlode en Søn, Niels Colbjørnsen, der for 9 Aar siden døde ugift i Solør, og en Datter Charlotte Amalie Colbjørnsen, gift med Oberhofrets-Prokurator Michael German, med hvem hun havde følgende 5 Børn: 1) Arne Colbjørnsen G. 2) Alf Nicolai Alfson G. 3) Frederikke Lovise Alfson G. 4) Sigvard G. 5) Karen G., af hvilke de 4 første døde i sin Barndom.
3. Jfr. Karen German erindrede, at hendes Moder havde fortalt om Adolph Nicolai Alfsons Bortreise fra Kjøbhvns. Universitet og hans Ansættelse og Befordring i Keyserlig østerigsk Tjeneste. Hun havde ligeledes hørt sin Moder læse flere Breve fra General Alfson, der var skrevne i de ømmeste og kjærlighedsfuldeste Udtryk, med Løfte om Hjælp og Understøttelse, om hun skulde komme til at behøve samme.
4. Jfr. German var i Besiddelse af et Brystbillede, paa hvis Laag befandt sig det Alfsonske Vaaben og nedenfor Futeralet saa man Brystbilledet af en omtrent 40aarig Mand i hvid øst-

- rigsk Uniform med røde guldkantede Opslag (Ophæftninger), og paa Brystet en Orden i et rødt og hvidt Baand.
5. Collett oversendte til videre Oplysning: en Stamtavle, en Afbildning af Vaabenet, et Aftryk af Signetet, en Attest (Schein) fra Justitiarius og en Assessor i Høiesteret.
 6. Niels Colbjørnsen, der døde ugift i Solør paa Gaarden Gruset, efterlod ingen Formue, og havde før sin Død solgt Gaarden saaledes, at han i sin Levetid skulde beboe den. Karen German levede i den yderste Armod og Elendighed, og hun anbefaledes derfor af Collett til Friherreinde Alfsons Understøttelse.

I det foran aftrykte Brev siger Datteren vistnok ikke at Faderen var født af fattige Bondefolk i Solør. Tvertimod forklarer hun jo, at han var født i Christiania og saaledes vel neppe kan have været Bondesøn. Men hun gaar ud fra som en sikker Sag, at Faderen var norsk og at hans Slægt maatte søges i Norge. At Datteren skulde være saa uvidende om sin Faders Herkomst, at hun ikke skulde vide om han var norsk eller dansk, synes ikke meget sandsynlig. Oberstløit. Barstad oplyser nu imidlertid, at Friherre Alf Nicolai von Alfson er født i Kjøbenhavn og døbt der i Garnisons Kirken 18 Mai 1703 og at han var en Søn af Løitnant i Marinerregimentet, senere Capitaine Niels Alfson og Charlotta Amalia Wilster. Og Forfatteren slutter heraf, at den østerigske General var „danskfødt og ikke Nordmand“ og mener at „Legenden om, at han var en fattig Bondegut fra Solør i Norge“ maa opgives. Han var „en dansk Officerssøn“ og ingen „Nordmand“. Hvorvidt det har været Forfatterens Mening med disse Udtryk at antyde, at Generalmajor von Alfson maa betragtes som dansk og ikke som norsk, og saaledes berøve ham den norske Nationalitet, som man hidtil har tillagt ham, er vistnok ikke ganske klart. Men da Sagen kan være tvivlsom og det i ethvert Fald er af Interesse at faa opklaret en saa mærkelig Mands Familieforhold, skal jeg nedenfor meddele hvad jeg har kunnet finde om Generalens Slægt i Norge.

Oberstløit. Barstad oplyser, at en Alf Nicolai Alfson er døbt i Kjøbenhavns Garnisonskirke i 1703. Men han fører — saavidt

kan skjønnes — intet Bevis for, at det netop er dette Løitnant Niels Alfsens Barn der senere kom til Østerige, hvor han blev Generalmajor og Friherre. Det kan jo ogsaa i sig selv være ganske sandsynligt. Men det kan jo paa den anden Side godt tænkes, at der samtidigt har levet flere Personer, der kan have baaret Navnene Alf Nicolai Alfsen og det maa derfor først bringes paa det Rene, at det virkelig ogsaa er Løitnant Niels Alfsens nævnte Søn der senere blev Fyrværker i Artilleriet og gik til Udlandet, hvor han endte som østerigsk Baron. Den i 1703 døbte Søn af Løitnant Niels Alfsen kan dette imidlertid neppe være. Thi det maa ansees overveiende sandsynligt, at dette Barn maa være afgaaet ved Døden samme Aar, som det blev født. Vistnok haves ikke længere Begravelsesprotokollen for Garnisonskirken i Kjøbenhavn for de her nævnte Aar. De begynde nu først i 1706¹⁾. Men at det nævnte Barn maa være død, følger øiensynlig deraf, at Capitaine Niels Alfsen „ved det mariniske Regiment“ og Moderen „Fru Capit Scharlotte Amalia Wilster“ den 27 Mai 1704 i Garnisonskirken i Kjøbenhavn paany havde en Søn Alf Nicolai til Daaben, og det er vel derfor lidet sandsynligt, at den i 1703 døbte Søn af samme Navn da var i Live. Hvorvidt nu den sidste Alf Nicolai kan være Generalen kunde det vel ogsaa være Grund til at nære beføiet Tvivl om. I alle Fald havde ogsaa den af Oberstløit. Barstad nævnte Capt. Jacob Alfsen et Barn Alf, døbt i Holmens Kirke i Kjøbenhavn 24 April 1697 og det er jo slet ikke udelukket, at der ogsaa kan være mange flere Børn af dette Navn, som ikke kjendes. — Imidlertid er jeg for mit Vedkommende alligevel ikke i synderlig Tvivl om, at Oberstløit. Barstad virkelig forsaa vidt har truffet det Rette, naar han mener, at den senere østerigske General har været en Søn af Capt. i Mariner-Regimentet Niels Alfsen og Charlotta Amalia Wilster. Det tør nemlig ansees temmelig sikkert, at Navnet „Nicolai“ alene er den latinske Form for „Nielsen“ og at Faderen derfor sandsynligvis ogsaa maa have været en Niels

¹⁾ De her og i det følgende meddelte Oplysninger, der ere hentede fra danske Kirkebøger ere med sædvanlig Velvillie meddelte af Hofjægermester Schøller.

Alfsen. Men at dette i saa Fald maa have været den tidligere nævnte Capitein i Marinerregimentet maa vel da være nogenlunde sikkert. Man har derfor vistnok al Grund til foreløbig at gaa ud fra, at saa virkelig er Tilfældet, noget som jeg ogsaa i den følgende Fremstilling vil faa Anledning til nærmere at føre Bevis for.

Generalmajor von Alfson er saaledes født i Kjøbenhavn 1704, og man kunde derfor med Barstad mene, at han af denne Grund maatte være en dansk Mand. Men en saadan Slutning vilde aabenbart være aldeles feilagtig. Den danske Admiral Niels Juel vilde da paa samme Maade blive norsk, fordi han tilfældigvis var født i Kristiania, ligesom en Række gode Nordmænd vilde blive danske, fordi deres Fødested mere eller mindre tilfældigt ligger i Danmark. Men ingen vil paastaa dette. Her kommer en Række Omstændigheder i Betragtning, der i langt høiere Grad end Fødestedet maa blive bestemmende for den Nationalitet, man skal tillægge et Menneske. Slægtskabsforbindelser, Opdragelse, Sprog m. m. vil her have langt større Betydning end det tilfældige Fødested. Det bliver derfor nødvendigt at undersøge, hvem Generalmajor von Alfsons Forældre vare, hvor han har tilbragt sin Barndom og faaet sin Opdragelse, og om han før eller senere har været knyttet saaledes til Danmark, at han af den Grund skulde kunne blive at betragte som en dansk Mand.

Hvem var da Faderen Capitein Niels Alfsen? Ja! om ham oplyser Barstad, at han i 1684 stod som Fænrik, i 1691 blev Secløit., 1696 Premierl. og i 1703 Captløit., alt i det danske Mariner-Regiment. Han døde som Capitaine for Wismar 1711. At han var død før 22 Febr. 1715¹⁾ er i alle Tilfælde sikkert. Thi under denne Datum fik Enken „Charlotta Amalia, vores forrige Capitaine ved Regimentet de Marine Niels Alfsons Efterleverske af Eitzvold Sogn udi vort Rige Norge“ kgl. Bevilling til at sidde i uskiftet Bo med hendes og hendes afgangne Mands fælles Børn, saalænge hun i Enkestand forbliver. Hvad man

¹⁾ Norske aabne Breve 1715.

imidlertid her straks maa lægge Mærke til og som synes høist paafaldende, naar Manden var *dansk* og tjente ved et *dansk* Regiment, er at Enken siges at være „af *Eitzvold* Sogn udi vort Rige *Norge*“. Men at dette i Virkeligheden ogsaa maa være ganske rigtigt og at Capitaine Niels Alfsens Enke saaledes har været bosat i Norge, vinder betydelig Styrke derved, at Bevillingen er expederet gennem de *norske* Registre i Cancelliet — ikke gennem de danske. Enken maa altsaa have boet i Eidsvold og Grunden hertil kan vistnok neppe være den, at hun selv skulde være født der. Thi Navnet Wilster er jo tysk og om det end kan være rimeligt nok, at hun kan have haft megen Slægt i Norge, er det vel neppe sandsynligt, at hun alene af denne Grund efter Mandens Død skulde have bosat sig i et fremmed Land, hvis hun ikke allerede forinden skulde høre hjemme her. Nei Grunden har øiensynlig været den, at *hendes Mand* Capt. Niels Alfsen selv har været en indfødt *Nordmand*, der har været bosat i Eidsvold, og ingen dansk Mand. Og undersøger man saa for at faa Spørgsmaalet løst Kilderne, saa viser Eidsvolds Kirkebøger, der rigtignok nu ere brændte; men af hvilke den nylig bortgangne flittige og paalidelige Genealog Bureauchef Wilh. Lassen i sin Tid har gjort et udførligt Uddrag (nu i Rigsarchivet), at denne danske Officer i den største Del af sit Liv har haft sin faste Bopæl paa Gaarden Mork i Eidsvold, hvor Enken vedblev at bo efter hans Død, og det er saaledes ganske korrekt, naar hun i Bevillingen siges at være „af *Eitzvold* Sogn“. Enken var vistnok født i Kjøbenhavn og en Datter af Oberstløit. og Tøimester Johan Jacobsen W. (født i Wilstermarken i Holsten 1623, † 24 Marts 1693) og Cathrine Teutmann († i Kjøbenhavn 1719). Thi den sidste maa øiensynlig være den Fru Oberstløit. Wilster, der i 1704 var Fadder til hendes Søn og denne har derfor vistnok været Barnets Mor-moder. I ethvert Fald findes Løitnant (senere Capitaine) Niels Alfsen paa Mork og Charlotta Amalia Wilster at have haft følgende 4 Børn til Daaben i Eidsvolds Kirke, nemlig: 1) Else, døbt 17 Marts 1698. Det er vistnok den Jfr. Else Nielsdatter Alfsen, der i Eidsvold Kirke 27 April 1719 blev gift med Løit-

nant Ole Svendsen. 2) Anne Martine, døbt 7 Novbr. 1705, begr. der 1 Marts 1707. 3) Fredrikke Louise, døbt 19 Novbr. 1706. Det maa være den Fredrikke Louise Alfsen, der 28 Juli 1735 i Grue blev gift med Løitnant Arne Colbjørnsen. 4) Anna Catharina, døbt 3 Oktober 1708. Som man heraf vil se boede Familien allerede 1698 i Eidsvold og har i ethvert Fald efter 1705 øiensynlig havt sin faste Bolig paa Mork. Naar de to Sønner Alf Nicolai derfor ere fødte i Kjøbenhavn, skyldes dette kun Familiens midlertidige Ophold her under Faderens Tjenstgjøring i Danmark. Foruden de to anførte Sønner maa dog Capitaine Niels Alfsen have havt i alle Fald en Datter til. Thi den 19 Marts 1732 blev der i Eidsvold thinglæst¹⁾ en Kvittering fra Fru Charlotta Amalia Wilster, sl. Capitaine Alfsens Efterleverske, Datteren Else Alfsen, Sønnen Alf Nicolai Alfsen, Datteren *Johanne Jacobi Alfsen*, Datteren Fredrikke Johanne Alfsen og Datteren Anne Cathrine Alfsen for at have modtaget en Sum af 1000 Rdl., der skyldtes dem for Gaarden Mork ifølge Panteobligation af 7 Sept., thgl. 21 Novbr. 1719. Enken og Børnene have vel saaledes dette Aar afhændet Mork. Den i Kvitteringen nævnte Datter af Capt. Alfsen ved Navn Johanne Jacobi gjenfinder man ogsaa i Kjøbenhavns Kirkebog for Holmen. Og her finder man mere. Ifølge denne Kirkebog blev nemlig Løitnant Niels Alfsen og Jomfru „Sophie“ (sic) Amalia Wilster 20 Decbr. 1697 copulerede uden Troløvelse og forudgaaende Lysning efter kgl. Tilladelse i Oberstlieutenant Wilsters Hus og dette bestyrker Formodningen om at Bruden var Oberstleut. Wilsters Datter. I Holmens Kirke havde dette Egtepar følgende Børn til Daaben: 1) Cathrine, døbt 21 Novbr. 1699. 2) Anna, døbt 4 Decbr. 1700. 3) *Johanne Jacobi*, døbt 13 Marts 1702. Faderen til disse 3 Børn kaldes vistnok i Kirkebog Niels „Alsing“. Men da Moderen kaldes Charlotte Wilster og Faderen var Løitnant i Marinerne, saa er det ikke tvivlsomt at Børnene samtlige er Niels Alfsens.

Som foran nævnt har man intet afgjørende Bevis for, at den østerigske Generalmajor ogsaa i Virkeligheden har været en

¹⁾ Øvre Romrikes Thingbog for 1732 (Retssp. Nr. 470, fol. 245 f.).

Søn af Capt. Niels Alfsen og Charlotte Amalie Wilster. At saa inidlertid virkelig har været Tilfældet fremgaar deraf, at Capt. Niels Alfsens Datter Fredrikke Johanne Alfsen, som foran nævnt, 28 Juli 1735 i *Grue* blev gift med Løitnant Arne Colbjørnsen, født paa Stensrud i Grue c. 1704, Søn af Colbjørn Olsen og Karen Knudsdatter. Thi en Søster af den østerigske Generalmajor var efter hans Datters Oplysninger i det foran aftrykte Brev netop gift med en Colbjørnsen. Og at dette maa have været Løitnant Arne Colbjørnsen fremgaar deraf, at blandt dennes Børn blev Datteren Charlotte Amalie netop gift med Overhofretsprokurator Michael Heide Germann. Fru Colbjørnsen, der døde i Kristiania 1777 (begr. 7 Mai s. A.) 71 A. gl., havde nemlig følgende Børn i sit Egteskab: 1) Charlotte Amalie, døbt i Grue 5 Mai 1738, † i Kristiania 18 Oktob. 1806. Gift i Grue 16 Febr. 1760 med Michael Heide Germann, døbt i Kristiania 10 Febr. 1728, † der 13 Decbr. 1789, S. af Feltskjær Sigvard G. og Karen Michelsdatter Heide. 2) Nils, døbt i Grue Skjærtorsdag (30 Marts) 1741, † der s. A. 3) Nils, døbt i Grue 3 Okt. 1742, † ugift. 4) Johan Christian, døbt i Grue 7 Marts 1745, begr. der 29 Oktob. 1751, 6 A. gl. Da Fredrikke Louise Alfsen er gift i *Grue*, maa hun vistnok dengang have opholdt sig der i Sognet, og det kan derfor godt være muligt, at Faderen har havt Slægt her, samt at det er en Erindring herom, der kan være Grunden til at man har ment, at Generalmajor Alfsen skulde være af Bondeslægt i Grue.

Da det maa ansees aldeles sikkert, at Generalmajor Alfsen maa være identisk med den Alf Nicolai Alfsen, der i 1732 stod som Fyrværker i Norge og som i 1737 var i udenlandsk Tjeneste, kan der vel heller ikke være nogen Tvivl om at Generalen maa have været en Søn af Capt. Niels Alfsen og Charlotte Amalia Wilster. Thi 13 Marts 1732 gav denne Alf Nicolai Alfsen „Fyrværker ved det norske Artilleri Coor“ Paul Christensen Lynes Skjøde paa den ham tilkommende Odelsret til Gaarden Lynæs i Eidsvold af Skyld 2½ Fjerdings Tunge¹⁾. Og denne Gaard havde netop tilhørt Capt. Niels Alfsens Fader.

¹⁾ Øvre Romerikes Thingbog for 1732 (Retssp. Nr. 470 fol. 245.)

Efter hvad der saaledes er oplyst, maa det ansees tilstrækkelig bevist, at Generalmajor Alf Nicolai von Alfson er født i Kjøbenhavn i 1704 under Forældrenes Ophold der, men at disse i en Række af Aar — i alle Fald siden 1705 — har havt sin faste Bopæl i Norge og at Faderen derfor ogsaa sandsynligvis maa have været en indfødt Nordmand. At dette ogsaa forholder sig saaledes, er ikke vanskeligt at bevise. Thi den 23 Novbr. 1716¹⁾ lod „Fru Capitaine Alfsens paa hendes lille Søn Alf Nicolai „Nielsens“ Vegne bekjendtgjøre hans Odelsret til hans Farfaders afg. Alf Jacobsens forhen eiende Odelsgods, som uden Lougbydelse fra Odelslinien er bortkommen“ nemlig til Gaardene Baadshoug, 6 Bø Smør 1½ Skø Tunge, Halvdelen i Aalborg, af Skyld 1¼ Skø Tunge, og Lynes, af Skyld 1¼ Skø Tunge 3 Høns, hvorhos hun lyste Pengemangel. Heraf ser man, at Farfaderen Alf Jacobsen har eiet Jordegods i Eidsvold og at Capt. Niels Alfsens Enke endnu i 1716 — og formodentlig til 1719, da hun, som foran nævnt, maa have solgt Gaarden — har havt sin faste Bolig paa Mork i Eidsvold. Senere maa hun være flyttet til Christiania, hvor hun („Scharlotta Amalia Wilsters, sal. Capt. Alfsens Frue“) blev begravet i Akers Slotsmenighed 19 Mai 1737, 64 A. gl. Hun skulde altsaa være født i 1673.

Den Alf Jacobsen, der efter det saaledes Oplyste, var Fader af Capt. Niels Alfsen, maa være den Alf Jacobsen paa Myrer i Eidsvold, der i 1664²⁾ kaldes „Gastgeber“ og da var 30 A. gl. Sønner over 12 Aar havde han dengang ikke. Han eiede bl. A. ogsaa Gaarden Fossum i Eidsvold, som han ved Skjøde af 1 Januar 1689³⁾ med Samtykke af Konen Ingeborg Nielsdatter solgte til Eieren af Eidsvold Jernværk Henrik Schlanbusch. Dette Skjøde er ogsaa til Vitterlighed undertegnet af „Sønnen“ Niels Alfsen og „Svogeren“ (∴ Svigersønnen) Rasmus Johansen (Brandt). Alf Jacobsen „paa Mork“ blev begravet 2 Januar 1695, 60 A. ÷ 2 M. 3 Ug. gl., men naar Konen Ingeborg Nielsdatter døde, vides ikke. Hun overlevede i ethvert Fald Manden, da hun 11

¹⁾ Øvre Romerikes Thingbog 1716 (Retsp. Nr. 467 fol. 124.)

²⁾ Titus Bülkes Folketæl. for Eidsvold.

³⁾ Øvre Romerikes Pante- og Skjødeprotokol 1689 Retsp. Nr. 501, fol. 8 f.).

Novbr. 1698¹⁾ var indstævnet for Retten af Procurator Gude i Kristiania til at betale c. 19 Rdl., som hun skulde skyldte ham for en Proces, han i 1670 og 1691 efter Anmodning havde ført for hendes afd. Mand. Enken lod møde ved sin Søn Jacob Alfsen, Færrik under Major Verniches Comp. af Brigadier Geersdorffs Regiment, der paastod Sagen udsat, fordi Enkens ældste Søn Niels Alfsen, der var Moderens Lagværge, var i Kjøbenhavn, hvilket Retten ogsaa bifaldt. Den 8 Marts det følgende Aar (1699)²⁾ foretoges Sagen paany, da „Enken Ingeborg sl. Alf Morkes“ lod møde ved sin „Svoger“ (o: Svigersøn) Corporal til Hest Augustinus Enger fra Nannestad, der paastod at Gude skulde fremlægge Alf Jacobsens Fuldmagt af 8 Okt. 1690 in originali. Paastanden blev imidlertid af Retten forkastet, fordi Fuldmagten allerede tidligere var bleven fremlagt baade for Byfogden i Christiania 20 Decbr. 1690 og for Magistraten den 17 Marts 1691, hvorfore ogsaa „sl. Alf Jacobsens Enke Ingeborg Nielsdatter, som sidder i uskiftet Bo“ blev dømt til at betale den paastævnte Gjæld.

Hvormange Børn Alf Jacobsen havde i sit Egteskab vides ikke med Bestemthed. Foran er nævnt 3 Sønner og to Døtre. Men der har vistnok været flere. Følgende kan derfor med Sikkerhed antages for at have været deres Børn:

- 1) Niels Alfsen, født i 1660. Den ældste af Sønnerne. Han døde, som foran omtalt, for Wismar 1711 som Capt.
- 2) Jacob Alfsen, født c. 1665, † som Commandant paa Agerø 1731. Han var gift med Kristine Christiansdatter, der vistnok maa være den „Capt. Alfsens Kjæreste“ der blev begravet i Eidsvold 12 Marts 1717, 40 A. gl. Af deres Børn kjendes følgende: a) Ingeborg Lisbeth, døbt i Eidsvold 28 April 1695; vistnok „Capt. Alfsens Datter“ der blev begravet i Garnisons Menighed i Kjøbenhavn 12 Aug. 1711, 14 A. gl. b) Alf, døbt i Holmens Kirke i Kjøbenhavn 24 April 1697. c) Charlotte Amalia, døbt i Eidsvold 18 Decbr. 1698, begr. der 14 D. gl. 7 Januar 1699. d) Cathrine, døbt i Holmens

¹⁾ Øvre Romerikes Thingbog 1698 (Retssp. Nr. 455 fol. 89).

²⁾ Øvre Romerikes Thingbog 1699 (Retsprotokol Nr. 456 fol. 12).

Kirke i Kjøbenhavn 29 Juli 1700. e) Anne Barbra, døbt i Garnisons Kirken i Kjøbenhavn 1 Decbr. 1705. f) „Datter“ begr. i Garnisons Menighed i Kjøbenhavn 25 Aug. 1711, 3½ A. gl. g) „Pigebarn“, begr. i Garnisons Menighed i Kjøbenhavn 12 Juni 1710, 7 Uger gl.

- 3) Anders Alfsen „Mork“, født 1669, † ugift i Eidsvold 1706 (begr. 22 Marts s. A.) 37 A. gl. Han stod 10 Aug. 1690 aabenbar Skrifte i Feiringen Kirke for Leiermaal med Siri Alfsdatter.
- 4) Maren Alfsdatter, født c. 1671, † i Eidsvold 1745 (begr. 12 Januar s. A.), 74 A. gl. Gift 1) med Cornet Rasmus Johansen Brandt, begr. i Eidsvold 20 April 1708, 64 A. gl. Hun var hans 2den Kone. Stamfader for den Slægt Brandt, hvortil Professor Fredrik Brandt og Major Brandt hørte. Gift 2) i Eidsvold 12 Januar 1713 med Mr. Lars Henriksen Opdal, vistnok en Søn af Sognepresten til Hole Henrik Andersen O. og 1ste Hustru Sara Larsdatter Qvislin. Han blev begr. i Eidsvold 4 Novbr. 1741, 60⅓ A. 8 D. gl.
- 5) Anne Cathrine Alfsdatter, født c. 1675. Gift i Eidsvold 25 Febr. 1697 (trol. 28 Januar 1696) med Corporal Augustinus Gulbrandsen Enger fra Nannestad.
- 6) Johan (eller Hans) Alfsen, der var Capitaine og endnu levede 1725, da han mødte paa Svogeren Rektor Niels Krafts Skifte i Tønsberg. Han har vistnok boet i Sem, da han have i Brug Gaarden Snelsrød sammesteds¹⁾. Han blev trolovet i Hof i Solør 9 Juli 1717 med Sophie Hansdatter Kraft, en Datter af Sognepresten i Hof Hans Jensen Kraft og Anna Østensdatter. Om han havde Børn eller ei, vides ikke.
- 7) Margrethe Alfsdatter „Baarli“ var maaske ogsaa en Datter af Alf Jacobsen. Hun var gift 1) før 1688 med Sergeant Knud Fredriksen Baadshaug og 2) 20 Marts 1709 i Eidsvold med Erik Terkildsen Skoug.

Efter hvad jeg foran har oplyst maa den østerigske General Alf Nicolai von Alfsen utvivlsomt være Nordmand. Hans Fader

¹⁾ Jarlsbergs Provsties geistl. Skifteprotokol I S. 276.

var norsk af en norsk Bondeslægt i Eidsvold, hvor Sønnen ogsaa har tilbragt sin Barndom og Ungdom med Undtagelse af en kort Tid, da han var paa Landakademiet og senere ansat ved holstensk Regiment. Moderen var sandsynligvis født i Danmark, men af en tysk Slægt baade paa fædrene og mødrene Side og hun havde ogsaa tilbragt den største Del af sit Liv i Norge. Dansk kan derfor Alfson ikke under nogen Omstændighed blive. Derimod er han rigtignok ikke Søn af fattige Bondefolk i Grue. Tvertimod synes Faderen at være i en ganske god økonomisk Forfatning, ligesom han ogsaa ved sit Giftermaal stod i nær Slægt med Familien Wilster, der havde flere fremragende og for-maaende Medlemmer i Militærstanden. Det tør dog godt være at Slægten oprindelig skriver sig fra Grue.

Levnetsoptegnelser af Raadmand i Kjøbenhavn, Kancelliraad Jens Hansen (f. 1717 † 1789).

Meddelt ved **C. E. van Deurs**.

De følgende Optegnelser afgive, saa kortfattede de ere, et ikke uinteressant Vidnesbyrd om hvorledes Forfatteren, der er født paa Landet i Jylland, langsomt kæmper sig frem til en anset Stilling, begyndende med at informere fra sit 11te Aar, „i Condition“ forskellige Steder, „i Livré“ hos Gehejmraad Schulin, og siden Sekretær hos samme, der imidlertid døde førend hans Protektion kunde virke til Gavn for ham. Ihærdig, som han var, tog han 1753, 36 Aar gammel, juridisk Examen. Men først ved at gifte sig Formue til vandt han sin Position i Kjøbenhavns Borgerstand.

Originalen er et smukt skrevet Manuskript i Duodez, indbundet i Læder, tilhørende Meddelelsen. Jens Hansen døde 19 Juli 1789, hans Meddelelser fortsættes med nogle genealogiske Fortegnelser over hans Børn og fjernere Descendenter paa Spindesiden, som dog ikke her medtages. Hans eneste Søn døde som lille Barn.

Anno 1717 den 2den Martij er ieg Jens Hansen¹⁾ Fød i Jylland, Wendsyssel i Hammer Sogn, og Døbt i Hammer Kirke af Sal: Magister og Provst Stampe, den 7de Martij.

1727. Om Vinteren, gik ieg i Regne-Skole i Grindsted,

¹⁾ I Bogen er indklisset en Daabsattest lydende: Anno 1717 d. 7 Martij er Hans Jensens og Karen Mortensd[atters] Barn Jens døbt i Hammer Kirke, hvilchet at være rigtig efter Hammer Kierche Bog test[er]er] P. Hoestrup [?].